

KLIMAAT VAN AANVAARDING

Voor de persoonlijke ontwikkeling van de jongere zijn positieve bindingen met volwassenen nodig. Als het 'klikt', als tussen de leerkracht en de leerling een persoonlijke band ontstaat, als de leerling het gevoel krijgt aanvaard te zijn, dan nemen de kansen op ontwikkeling en leren toe.

DOEL

Specifiek voor holebi- en transgenderpersonen kan de steun van leraren en het gevoel er te mogen zijn zoals je bent, van groot belang zijn. Daarom is het belangrijk om als leraar zelfkritisch te zijn en te reflecteren over je eigen identiteit en handelen in de praktijk.

Via het trefwoord "gender" vind je nog enkele tools die je hierbij kunnen helpen.

WERKWIJZE

- 1) Breng je eigen identiteit in kaart, bijv. aan de hand van leeftijd - gender - etniciteit - fysieke bekwaamheid - seksuele voorkeur... (kruispuntdenken)
 - Voel jij jezelf altijd aanvaard?
 - Wat maakt dat je je ooit niet aanvaard voelt? Met welke identiteitsaspecten hing dit samen?
 - Wat doet dat met jou?
- 2) Enkele reflectievragen als start:
 - ga je als leraar in dialoog met leerlingen die zich niet aanvaard voelen? Met welke identiteitsaspecten hangt dit vaak samen?
 - Zoek een foto van een persoon die op een "gendercreatieve manier" uiting geeft aan zijn uiterlijk en bespreek de foto met behulp van de genderbreadperson. Wat komt er in je gedachten op als je deze foto ziet. Hoe reageer jij zelf op gendercreatief gedrag van leerlingen (kledij, ...)?

- Bekijk het filmpje "timeline". Wat valt je op?

<http://www.youtube.com/watch?v=8xjM-wJYMCg>

- Hoe reageer jij op homonegatieve opmerkingen?
- Denk jij zelf eerder traditioneel of progressief over de rol van mannen en vrouwen in de maatschappij?
- Hoe denk jij zelf over genderstereotypen? welke invloed heeft dit op jouw aanvaarding van alle leerlingen?

→ Vertrek hierbij van positieve en negatieve ervaringen als leraar en bespreek ze met een collega.

→ kan je de ervaringen herbekijken vanuit de eerste oefening rond je eigen identiteit (kruispuntdenken)?

3) CASES: hoe zou jij reageren als leraar?

- een jongen vertelt: toen ik in het 3de BSO koos voor verzorging als jongen, heb ik het nogal mogen horen van mijn leeftijdsgenoten. De leraren hebben de opmerkingen zeker ook gehoord, maar op één leraar na was er niemand die hierop reageerde. Nochtans weet ik zeker dat er nog jongens op school geïnteresseerd waren in die richting, maar er niet voor kozen uit schrik voor wat de rest zou denken. Pas vanaf het 6de middelbaar was het precies aanvaard. Wat ook indruk maakte, was dat een volwassene me tijdens de stage ooit vroeg of ik dan ook homo was. Alsof alle verzorgende mannen homo zijn?
- een leraar getuigt: tijdens de les Engels zat er een verwijzing naar een homokoppel in een oefening. Een leerling riep door de klas: "homoseksualiteit zouden ze moeten verbieden". Ik stond perplex en wist niet hoe te reageren...

TIPS:

* Betrek leerlingen op een actieve manier door met hen in dialoog te gaan over de manier waarop zij hierover denken. Let daarbij wel op dat je niet in de valkuil trapt om je eigen mening aan leerlingen te willen opdringen of hun opinie bij te sturen. Neem als leerkracht **een neutrale houding** aan tijdens het gesprek. Wat je kunt doen, is verduidelijken vragen, tegengestelde uitspraken blootleggen en hun gevoelens erkennen. Veiligheid in de groep is daarbij van groot belang. Daarover kun je afspraken maken met de leerlingen. Probeer ook altijd de stereotypen op te roepen waarmee de leerlingen zelf te maken krijgen, om op die manier begrip te creëren. Indien je je niet sterk genoeg voelt om dit thema bespreekbaar te maken, neem dan contact op met organisaties als Çavaria, Sensoa, ... die scholen hierbij helpen.

* <http://www.seksuelevorming.nl/onderwijssoort/mbo/situaties-op-school/homonegatief-gedrag>

* http://www.seksuelevorming.be/sites/default/files/digitaal_materiaal/book_wetewa_final_220415.pdf

4) GENDER IN DE KLAS

- Hoe maak ik diversiteit zichtbaar op school? In de lokalen? In het lesmateriaal?
- Hoe zorg ik ervoor dat leerlingen zich kunnen herkennen in hun school-en klasomgeving?
- Hoe zorg ik ervoor dat leerlingen elkaars diversiteit beter leren kennen?

Als we systematisch aanmoedigen om stereotypen in vraag te stellen en de ervaringen van verschillende identiteiten te leren begrijpen, versterkt dat de eigenwaarde van ALLE leerlingen en niet enkel van bijvoorbeeld LGBT-leerlingen. Je promoot op die manier aanvaarding.